

I N D E X

A R G U M E N T O R U M,

Quæ Secundus Tomus hujus Operis complectitur.

LIBER OCTAVUS *λεπτογενετικός.*

De Lapidosa Telluris substantia; De Ossibus, Cornibusque, Fossilibus, item
de Subterraneis Animalibus, Hominibus, Dæmonibus. Pag. 1.

Schematismus Lapidum resolutorius. 2.

SECT. I. D E Lapidibus in communi. 3	III. De Lapidibus in diversis animalium mem- bris enasci solitis. 53
CAP. I. De multiplici Lapidum differe- rentia. ibid.	IV. De ossium & cornuum subterraneorum ge- nesi. 56
II. De Lapidosa substantiæ, quæ in Geocosmo cernitur, montiumque ori- gine. 5	V. Cornua fossilia, quæ cum ossibus subterraneis magnam affinitatem habent, ubi & po- tissimum tractatur de Cornu Monoce- rotis. 65
III. De Virtute Lapidifica per totius Geocosmi corpus diffusa. 6	VI. De Lignis & Carbonibus fossilibus. 68
IV. De Lapidum Saxorumque origine, & quo- modo successu temporis intantam duri- tiem coaluerint. 7	SECT. 3. De Asbesto, Succino, cæterisque bituminosis gummiis fluoribus, nec non de iis fossilibus, quæ miran- dis virtutibus pollent. 69
V. De Lapidum Gemmarumque colore, & qua ratione is à Natura iis sub tanta colo- rum differentia insitus sit. 8	CAP. I. De Asbesto seu Amianto. ibid.
VI. De Coloribus quos apparentes vocant. 15	II. De præparatione lini Asbestini in ordine ad telas contexendas, & chartam conficien- dam. 77
VII. In quo de transparentium lapidum gem- marumque causa & origine, & primo quidem de crystallinarum gemmarum, deinde de Adamantum ortu agitur. 19	III. De Electro seu Succino, vulgò Ambra. ibid.
VIII. De variis figuris, formis & imaginibus, quibus Natura Lapides & gemmas in- struxit. 22	IV. Quomodo Animalcula diversi generis in Electri meditullio sepulchrum suum sor- tita sint. 78
IX. De admirandis Naturæ pittriciis operibus, formis, figuris, imaginibus, quas in la- pidibus & gemmis delineat, eorumque origine & causis. 30	V. De attractiva Electri virtute. 82
SECT. 2. De Transformatione Succorum, Saliarum, Herbarum, Plantarum, Ar- borum, Animalium Hominumque in saxum conversorum, sive de fa- cultate petrifica. 48	VI. De Electri seu Succini medicis viribus. ibid.
CAP. I. De origine succi petrifici. ibid.	VII. De duodecim lapidibus in Rationali Sa- cerdotis Magni positis, & in fundamen- tis Civitatis Apocalypticæ. 89
II. Variæ rerum in lapides conversarum obser- vationes. 50	SECT. 4. De Animalibus Subterraneis. 91
	CAP. I. De nonnullis Animalibus, quæ sem- per, uti extra terram vivere non pos- sunt, ita perpetuò ejus abdita viscera incolunt. ibid.
	II. De Draconibus Subterraneis. 94
	III. De Hominibus Subterraneis. 119
	IV. De Dæmonibus Subterraneis. 122

LIBER NONUS *διδογενετικός.*

De Venenosis & Lethiferis Mundi Subterranei Fructibus.

SECT. I. D E Venenis eorumque natura, origine & admirandis proprie- tatibus. 125	rerum, quam Sympathiam & Anti- pathiam vocant, varia divisione; & an- tis & amicitia rerum, per qualitates primas seu elementares, an per specifi- cas rerum virtutes perficiatur? 130
CAP. I. Definitio Veneni. ibid.	VI. De venenorum consensu, dissensuque, eo- rumque origine & causis. 136
II. De Terrestribus quibusdam mineralibus, & quibus omnia venena ex Subterraneis originem suam primordialiter trahere docetur. 126	SECT. 2. De Venenis sensitivæ & vegeta- bilis naturæ. 144
III. De accidentali Veneni in cæteris vegetabi- lium, animaliumque tam vivorum, quàm mortuorum cadaveribus genesi. 128	CAP. I. Quomodo Venenum in humanis corpo- ribus nascatur. ibid.
IV. De Venenorum differentiis. 129	II. Quot modis in nobis Venena nasci possint. 146
V. De Alimenti, Medicamenti & Veneni differe- rentia: Item de consensu & dissensu	III. Quomodo Venena animalium hominem in- ficiant. 3

INDEX ARGUMENTORUM.

- ficiant & interficiant, sive de causis Venenorum. 148
- IV. Ubi Viperæ, cæteræque Aspidum enarratæ speciei, primæ classis Venenum stabuletur, ubi sedem suam lethæam ponant, & quæ Venenum suum intra corpus humanum causent. 151
- V. Quomodo Venena nonnullis animalibus non noceant, & quomodo Venena per morsum canis rabidi & Tarantulæ, non nisi determinato tempore sese exerant. 152
- VI. De Origine morborum. 155
- VII. De Cura Venenatarum infirmitatum. 158
- SECT. 3. De imperfectis Metallicis corporibus, quæ tanquam principales causas ad metallorum genesin concurrunt. In qua Venena mineralium, nec non eorundem Medicæ vires uberius exponuntur. 166
- CAP. I. De admiranda Sulphuris natura, & proprietate. ibid.
- II. De cæteris mineralibus, quæ ex Sulphure originem ducunt. 168
- III. Antimonii, sive Stibii origo, natura, proprietas. 170
- IV. De Argento vivo, sive Mercurio, ejusque natura & miris proprietatibus. 171
- V. De Bituminosis corporibus. 176
- VI. De Marinis fructibus, Corallio & Unionibus. 178

LIBER DECIMUS μετὰλλουργικός.

- SECT. I. DE Artis Metallicæ requisitis, fodinarumque conditione. 182
- CAP. I. De Objecto Metallurgiæ; Item de causa materiali, & formali Metallorum. ibid.
- II. Utrum Cælum & Stellæ ad μετὰλλοργίαν concurrant, & quomodo sidera ad Metallorum productionem concurrere possint. 184
- III. Quomodo humor ille unctuosus, ex quo Metalla componuntur, à Natura elaboretur, & quid in eo Sulphur, Mercurius, & Sal sint? 187
- IV. Quomodo omnia ex terrestribus & humidis caloris efficientia producantur: Item quid sit illud, quod Metalla reddit in igne fluida, non verò lapides & plantas, cæterasque res; & quomodo Natura in dissolvendis perficiendisque rebus procedat. 188
- SECT. 2. De Metallorum, cæterorumque Mineralium fodinis, fossorumque morbis & remediis. 190
- CAP. I. Quænam ad perfectam Metallicæ Artis notitiam requirantur, sive de conditione Præfecti fodinarum. ibid.
- II. De Morbis fossorum. 192
- III. De Cura morborum metallicorum. 193
- IV. De Remediis, quibus malignus aër in cuniculis metallicis purgatur. 194
- V. De modo exhauriendi aquarum colluviem, quæ fossoribus magno impedimento sunt. 196
- VI. De multiplicibus Venarum fibrarumque mineralium ductibus. 197
- VII. METALLOGNOMIA, sive de signis metalli latentis, & qua arte Metallorum venæ cognoscantur. 198
- SECT. 3. De Fodinarum metallicarum natura, proprietate, variis accidentibus, varia ad Authorem responsa. 202
- RELATIO De Fodinis Hungariæ rebusque seu memorabilibus, quæ in iis occurrunt; CAP. I. Ubi Responsio Schemniziana ad novendecim puncta ab Authore proposita. ibid.
- II. Responsio ad Quæstiones propositas, Joannis Schapelmanni, S. Cæs. Regiæque Majestatis, Minerarum cuprearum præfecti in Herrenggrundt in Hungaria. 204
- III. Georgii Schütz suæ S. Cæsareæ Majestatis in Camera Schemnicensi rationum in mineralium negotio præfecti. 206
- IV. Patris Andrea Schafferi de differentiis Mineralibus, quæ in fodinis Hungaricis reperiuntur. 207
- V. Et ultima Relatio de Tyrolensibus Mineris, facta à prænobili & Clarissimo Viro, D. Joanne Gervick Archiducis Seren. Consiliario. 209
- VI. De Machinis Metallurgicis. 210
- SECT. 4. De particularibus Fodinarum conditionibus, variisque in Metallicis Mineris effodiendis, lavandis, concoquendis, separandisque unum ab altero processibus. 216
- CAP. I. De purgatione Metallorum. ibid.
- II. Alia Metallorum præparandorum ratio ex Agricola. 218
- III. Fodina Auri ejusque conditiones. 219
- IV. Fodina Argentifera, ejusque natura & proprietas. 222
- V. Metallorum mixtura. 224
- VI. Sympathia & Antipathia. 225
- VII. De Scoriis & Excrementis Metallorum. ibid.
- VIII. Fodinarum Auri & Argenti, quæ in Peru, Novo Regno, & Nova Hispania in America reperiuntur, mira sæcunditas, ex Relation. Patrum Soc. Jesu. 227
- IX. De Fodinis Aëris, seu Cupri. 235
- X. De Ferrifodinis. Ferri natura & proprietas. 238
- XI. De Salifodinis, Salisque præparatione. 243

LIBER

INDEX ARGUMENTORUM.

LIBER UNDECIMUS *χρυσόχρως.*

P R Æ F A T I O 249.

- SECT. I. **D**E Origine Alchymiae. 250
CAP. I. De Nomine, Definitione, & Divisione Alchymiae. ibid.
II. De Alchymia, quam Chrysopoeiam vocant. 251
III. De Antiquitate Alchymiae. 252
IV. De Pyrotechnia, sive ad Chymicas operationes requisitis vasis & instrumentis. 254
V. De Furnis, vasis, colorum gradibus, ceterisque operationibus Chymicis. 257
VI. Canones Methodici & Paradigmatici, quibus operationes Chymicae per experimenta, & varia exempla singulis operationibus propria ostenduntur, & comprobantur. 261
SECT. 2. De Lapide Philosophorum. 268
CAP. I. Quid sit Lapis Philosophorum, quidnam Elixir seu Tinctura Philosophica, & an ejus ope verum & naturale aurum arte produci possit. ibid.
II. Utrum vera & realis transmutatio unius metalli in aliud detur. 273
III. De Lapidis & Tincturae Philosophorum conficiendae modo & ratione. 278
IV. Perfectum Artis magnae magisterium à Lullo, Azotho, ceterisque examinatur. 283
V. Quo Alchymicos Magnae Artis processus paulo ante adductos subsistere non posse docetur. 285
VI. Omnia Chrysopoeias tentamina frustranea esse ex ipsis Alchymistarum Coryphaeis Arnoldo Villanovano, demonstratur. 288
VII. Objectiones contra dictos processus, eorumque Authores, confutantur. 293
VIII. PSEUDOCHYMICUM, De dolis & deceptionibus, modisque, quibus Alchymistae verum Aurum se conficere posse ntiolim jactitarunt, ita & hodierno die adhuc jactitare non cessant. 299
IX. Quod Dæmon ut plurimum se Alchymiae cultoribus immisceat. 301
SECT. 3. De Alchymia Sophistica, id est, de illa Alchymia, quæ Aurum & Argentum, cupro, plumbo, stanno jungens; inde aurum magno augmento conflat. 303
CAP. I. De variis variorum Sophisticis operationibus falsis & illicitis. ibid.
II. De licito, vel illicito Chymicorum Aurificio, quod per appositionem vocant, sive quo pars ad partem, id est, auro metallum quodlibet junctum, illud multiplicet. 307
III. De Chrysopoeia artificiali Chymicorum. 316
SECT. 4.
CAP. I. JURIDICUM sive LEGALE. Utrum Aurum Chymicum, quacunque tandem ratione factum licite pro vero vendi possit. 328
II. Decisiones Juridico-Canonicæ, de Auro Chymico falso & vero. 331
III. In quo breviter quidnam propriè decantatissimus apud veteres Alchymistas Lapis Philosophorum fuerit, & quid tandem prisca Philosophi, eorumque moderni sectatores per eum intellexerint, aperitur. ibid.

LIBER DUODECIMUS *πολυμήχανος.*

- SECT. I. **D**E Panpermia rerum. 347
CAP. I. De Seminis origine, natura, & proprietate. ibid.
II. Modus, quo Natura in Mineralium genesi procedit, exponitur. 349
III. De Semine plantarum sive Naturæ vegetabilis. 350
IV. Semen hoc nil aliud esse, quam Salem Naturæ elementis infitum, cui essentialiter proxima tria Naturæ principia complicantur. 352
V. Quomodo semen universale ad animalium generationem concurrat, & de mirifica plasticæ virtutis efficacia in semine animalium. 352
VI. De spontaneo Viventium ortu, seu abditto semine eorum, quæ ex putri nasci dicuntur. 356
VII. De variis sponte nascentium classibus. 358
VIII. Quo combinativè subiecta, è quibus & plantæ & animalia spontanea generatione nascantur, exhibentur. 360
IX. Quomodo tum Zoophyta, tum Insecta omnium generis ex perfectiorum animalium corporibus enascantur. 364
X. De Insectorum spontaneo ortu ex aliis animalibus perfectis diversæ speciei. 372
SECT. 2. De Animalium, quæ à Græcis *ἔντομα*, à Latinis *Insecta* vocantur, varia tum naturali, tum artificiali productione. 373
CAP. I. De variis Insectorum natalibus, eorumque differentiis. ibid.
II. De Insectorum, quæ favifica vocant, genesi. 377
III. De Insectorum Quadripennium genesi. 379
IV. De Analytrorum, quæ Bipennia vocant, Insectorum origine. 381
V. De eorum Insectorum, quæ alas vaginis inclusas habent, origine. 382
VI. De Insectis, quæ alis quidem destituta, multis tamen pedibus instructa sunt. 386
VII. De Vermibus, qui in animalibus, potissimum hominibus nascuntur. 389
VIII. Recapitulatio dictorum Experimentalis. 391
IX. Curtot & tanta Insectorum differentiæ generis Natura producere voluerit. 393
SECT.

INDEX ARGUMENTORUM.

- SECT. 3. Secundum Naturæ regnum explorat; Quæ est Philosophia Botanica, & de admirandis effectibus, quos Mundus Subterraneus in Vegetabilium Plantarumque genesi præstat, & quam mira inde arte deduci queant. 397
- CAP. I. De mirifica seminis in Vegetantibus vi & efficacia. ibid.
- II. De tribus Naturæ principiis, è quibus tanta plantarum varietas nascitur, rerum omnium fermentativis. 398
- III. De Differentiis Plantarum. Quæ necessaria sint ad plantarum vires cognoscendas, & quomodo ex diversitate vires explorandæ. 399
- IV. De Arte Emphyteutica, seu Infititia. 402
- SECT. 4. De Arte Stalactica, sive Distillatoria. 411
- PRÆFATIO. Artem Distillatoriam esse imitatricem Naturæ in Subterranea officina seu Ergasterio omnia per distillationem efficientis. ibid.
- CAP. I. Definitio & multiplex Distillationis differentia. 412
- II. De Elementorum Mixtorumque speciebus, eorumque usu & emolumento in rerum natura juxta Artis regulam dispositis. 418
- III. De qualitatibus primis & manifestis, occultis seu specificis Plantarum, singularumque partium, uti sunt Folia, Radices, Flores, Fructus, Semina, Ligna; Oleis, Gummi, eorumque viribus & proprietatibus in usu Medico, ex veterum, recentiorumque Medicorum melioris notæ monumentis extracta, & in Tabulas Synopticas reducla. 421
- IV. De prodigiosis Plantarum facultatibus, quas ex Subterraneis originem suam nactas fuisse docetur. 429
- V. De variis Plantarum accidentibus, per Quæstiones enodandis. 431
- SECT. 5. Occulta variarum artium Ergasteria sive Officinæ, in quibus juxta Subterranei Archæi prototypum miræ operationes instituuntur. 440
- PARS I. De Arte Chymiurgica. ibid.
- CAP. I. De Arcanis Chymicis. ibid.
- II. Disquisitio Iatrico-Chymica, quâ Auri potabilis veritas exploratur. 444
- III. Utrum Aurum sive Magisteria ex auro confecta in Medicis cum, quem Alchymistæ jactant, usum, virtutem & efficaciam obtineant, & num Medicina universalis dici possit aut debeat. 447
- IV. De Argento, sive Luna terrestri. 450
- V. De Ferri, Stanni, Cupri, Plumbi magisteriis. 451
- VI. De Arboribus metallicis, earumque artificiali productione. 452
- VII. Canones Anacephalæotici, queis Artistæ in operationibus Chymicis dirigantur, quibusque operationes veræ à falsis distinguantur, tum ex Authoris, tum aliorum rectè sentientium Chymicorum mente. 454
- PARS II. Ars Metallostatica, sive de Arte, quâ per scientiam ponderatricem mixtura metallorum mineraliumque cognosci certò possit, unâ cum ponderatione humiditatis, siccitatis, in unoquoque mixto tam minerali, quàm vegetabili animalique inexistens. 459
- CAP. I. Quo Auri mixtura declaratur. ibid.
- II. De variarum rerum ponderationibus. 466
- PARS III. De arte Vitriaria, qua non solum de Vitri admirandis operibus, sed & de CrySTALLIS, Perlis, Lapidibusque pretiosis ad vivum Naturæ exemplar fingendis, agitur. 470
- CAP. I. De Vitri natura. ibid.
- II. De Artificiosa gemmarum lapidumque pretiosorum confectio. 474
- III. Quomodo gemmæ ex Smalto seu Encausto confici possint. 475
- IV. De Gemmarum adulteriis, seu de fucata lapidum gemmarumque compositione, partim proprio experimento, partim per itissimorum scriptorum autoritate & amicorum communicatione comprobata. 478
- PARS IV. Ars Pyrabolica, quam & Pyrotechniam vocant. 487
- PRÆFATIO. In qua de pulveris Pyrii inventionem. ibid.
- CAP. I. De pulveris Pyrii confectio. 488
- II. De præparandis funibus incendiariis communibus. 492
- III. Præses Iatrico-Chymicæ de aliquot probatissimis antidotis contra ambustiones, pulvere Pyrio, sulphure, ferro candenti, plumbo liquefacto, & aliis hisce similibus factas. 493
- IV. Præses de compositionibus ad Rochettas omnium generis, quas Itali Raggi, Germani Rakettas vocant ex mente Siemienovii, cæterorumque Pyrotechnorum, qui pulveri conficiendo operam dant. 494
- V. De globis recreativis aquaticis, seu in aqua natando ardentibus. 495
- VI. Præses aliæ de igneis compositionibus pro festivis diebus. ibid.
- VII. De globis lucentibus quales ignibus recreativis adhibere solemus, Germanis Lichtflugel dictis. 497
- VIII. De variis spectaculorum exhibitionibus, Pyrotechnicæ artis ope instituendis. 499
- PARS ULTIMA. De Artium quarundam mechanicarum arcanis ad Naturæ Subterraneæ exemplar constitutis. 500
- CAP. I. Ars Aurifabrorum cæterorumque Artificum, qui circa metalla occupantur. ibid.
- II. De Arcanis miscellaneis. 505
- Conclusio operis. 506

MUNDI